

Vård i samverkan (VIS) tjänstestyrrupp

Tid	Torsdagen den 19 februari klockan 14.00-16.00
Plats	Fysiskt möte Storsthlm's lokal Brunnsviken
Närvarande från Region Stockholm	Maria Ohlsson Andersson, närsjukvårdsdirektör Stockholms läns sjukvårdsområde Christoffer Bernsköld, avdelningschef närsjukvård, Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen Maria Andersson, enhetschef psykiatri och samverkan, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Närvarande från kommunerna	Peter Vesterholm, verksamhetschef Storsthlm, Ordförande Karin Bülow, äldredirektör Äldreförvaltningen, Stockholms stad Veronica Carstorp Wolgast, socialdirektör Socialförvaltningen, Stockholms stad Stefan Heinebäck, förvaltningschef Omsorgs- och socialförvaltningen, Lidingö stad Petra Oxonius, vård- och omsorgsdirektör Vård- och omsorgsförvaltningen, Botkyrka kommun Helena Åhman, förvaltningschef Omvårdnadsförvaltningen, Solna stad Elisabet Schultz, förvaltningschef barn och utbildningsförvaltning, Tyresö kommun
Frånvarande från Region Stockholm	Anders Ahlsson, hälso- och sjukvårdsdirektör, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Frånvarande från kommunerna	Anette Burman, chef för avdelningen för stöd kring lärande och hälsa i Stockholms stad

Närvarande från Tina Trygg, processledare, Storsthlm
VIS processledning Lisa Minell, processledare, Storsthlm
Rebecka Strandberg, processledare, kommunsamverkan HSF

Närvarande från Fredrik Eliasson, projektledare, Storsthlm
Storsthlm Anna Torstensson, uppdragssekreterare, Storsthlm

1. Välkommen och inledning.

Peter Vesterholm, ordförande hälsar alla välkomna, presenterar dagens agenda samt genomför en kortare presentationsrunda.

2. Minnesanteckningar från föregående möte 17 november

Minnesanteckningarna från föregående möte, den 17 november, fastställs och läggs till handlingarna.

3. Statsbidrag God och nära vård

Peter Vesterholm, verksamhetschef, informerar om den dialog som sedan i mars 2025 förts med Socialdepartementet och Socialstyrelsen rörande hur statsbidraget får användas. Socialstyrelsens anvisning och tolkning av den nya förordningen innebär att en mycket stor del av de cirka 230 miljoner kronor som regeringen öronmärkt för kommunerna i Stockholms län för 2025 - 2026 för att kunna bidra till omställningen inte kommer att kunna användas. Departement och myndighet hänvisar till varandra.

Debatt har även förts i Dagens samhälle och en slutreplik från Storsthlms kommuner väntas den 24 februari.

4. Projekt - Nytt system för samverkansöverenskommelser

Fredrik Eliasson, projektledare informerar om projektet som nu pågår för att införa ett nytt system för överenskommelser inom hälsa, vård och omsorg i Stockholms län. Syftet är att skapa en mer samordnad, tydlig och tillgänglig struktur för samverkan mellan Region Stockholm och länets kommuner.

Bakgrunden är att nuvarande struktur omfattar 17 överenskommelser som upplevs spretiga, delvis inaktuella och svåra att överblicka. Det saknas gemensam process för framtagande, uppföljning och förvaltning, och digitala möjligheter nyttjas inte fullt ut, vilket riskerar otydligt ansvar och bristande likvärdighet för invånarna.

Projektet löper 2026–2028 och är uppdelat i åtta delprojekt. Under 2026 genomförs delprojekt 1–6, med fokus på att ta fram ett gemensamt “paraply” med standardiserad struktur och språk, minska antalet överenskommelser genom klustring, tydliggöra process och ansvar samt utveckla digital tillgänglighet och versionshantering. Vidare tas modell fram för valbara överenskommelser mellan regionen och enskilda kommuner. Parallellt påbörjas revidering och migrering av befintliga överenskommelser inom olika arbetsströmmar (bland annat vuxna/äldre, barn och ungas hälsa och psykisk ohälsa/beroende).

Projektet leds av en projektledare anställd på Storsthlm för kommunernas och Region Stockholms räkning. Projektet har en styrgrupp, huvudprojektgrupp och referensgrupper via VIS samrådsgrupper. Effektmålet är att överenskommelser ska vara enkla att hitta,

förstå och följa i praktiken, samt bidra till samordnad, trygg och personcentrerad vård och omsorg för invånarna.
Se vidare ppt som bifogas minnesanteckningarna.

Reflektioner och medskick från styrgruppen:

Styrgruppen ser tydligt behov av projektet och tycker att detta ser mycket bra ut.

Frågor från tjänstestyrgruppen:

Är syftet att minska antalet överenskommelser? Det finns ju även vissa frågor där vi inte har några överenskommelser och dom behöver vi också fånga upp.

Svar: Syftet är inte i huvudsak att minska antalet överenskommelser utan att göra dem mer målgruppsanpassade och att de styr samverkan på ett ändamålsenligt sätt. Det inventeringsarbete som nu pågår kommer att fånga upp även de områden där överenskommelser behövs.

Beslut om statliga stimulansmedel för psykisk hälsa och suicidprevention

Lisa Minell, processledare Storsthlm presenterar förslaget till fördelning av de statliga stimulansmedlen.

Totalt tilldelas länet drygt 81 mnkr i statliga medel för 2026 inom psykisk hälsa och suicidprevention. Medlen kan användas för områdena nationella strategin, brukardelaktighet, kunskapsstyrning, samsjuklighet och suicidprevention. Av den totala summan föreslås 18 mnkr avsättas till läns gemensamma satsningar kopplade till prioriterade aktiviteter inom VIS 2026, bland annat barn och ungas psykiska hälsa, samsjuklighet samt suicidpreventivt arbete i samverkan med NASP. Resterande medel föreslås delas lika mellan Region Stockholm och kommunerna. (Se beslutsunderlag i utskickade handlingar)

Reflektioner och medskick från styrgruppen:

Från kommunerna i nordost kommer medskicket att beloppen, för de lite mindre kommunerna vid utnyckling baserade på invånarantal, inte blir så stora och effekterna av dessa mycket små. Dessa kommuner ställer frågan om man göra på något annat sätt, till exempel använda dem gemensamt.

Regionen uttrycker att frågan är viktig och bör finnas med i den fortsatta processen. De lyfter att det är viktigt att redan nu börja se över vad medlen kan användas till 2027.

Beslut:

VIS tjänstestyrgrupp beslutar att:

Fördela de läns gemensamma stimulansmedlen enligt tabell 1 vilket innebär att 18 000 000 kronor avsätts till läns gemensamma satsningar och resterande belopp delas lika mellan huvudmännen.

5. Beslut att rekommendera VIS politiska styrgrupp att godkänna Rapport Vård i samverkan 2025

Rebecka Strandberg, processledare HSF och Tina Trygg, processledare Storsthlm presenterar Rapport Vård i samverkan 2025.

Rapporten summerar och redovisar genomförda aktiviteter under 2025 inom ramen för huvudöverenskommelsen mellan Region Stockholm och länets 26 kommuner samt handlingsplanen för *God och nära vård och omsorg 2024–2030* och inriktningen för psykisk hälsa och suicidprevention.

Reflektioner och medskick från styrgruppen:

Styrgruppen skickar med att det är bra att så tydligt kunna redovisa vad som gjorts, sätta punkt och sedan kunna gå vidare.

Ett till medskick är att det även är bra att kunna visa rapporten för nämnderna.

Beslut:

VIS tjänstestyrgrupp rekommenderar VIS politiska styrgrupp att godkänna Rapport Vård i samverkan 2025 och lägga den till handlingarna.

6. Frågor vidare till VIS politiska styrgrupp

Informationsärenden

- Statsbidrag God och nära vård
- Projekt – Nytt system för samverkansöverenskommelser

Beslutsärende

- Godkännande av Rapport Vård i samverkan 2025

Beslut:

VIS tjänstestyrgrupp beslutar att dessa frågor tas vidare till VIS politiska styrgrupp.

7. Strategisk dialog

Tina Trygg, processledare och Rebecka Strandberg, processledare presenterar och informerar om upplägget för den strategiska dialogen.

VIS processledning har gått igenom handlingsplanen och gjort en preliminär bedömning av vilka målområden och strategiska inriktningar som vi i samverkan ännu inte arbetat med och vad som är mest prioriterat att ta oss an. Med utgångspunkt i genomgången detta får styrgruppen komma med inspel utifrån nedan frågor:

Gemensam diskussion

Vad krävs för att vi ska nå målen i handlingsplanen?

1. Med utgångspunkt i handlingsplanens mål och inriktningar:

- **Vilka områden i handlingsplanen återstår att arbeta med?**
- **Vilka (av dessa) ska vi prioritera?**

Målområde 1 – Sömlös vård och omsorg

Medskick från mötesdeltagarna:

- Hur utvecklar vi och kravställer samverkansstrukturen KSA och GSA så att den utvecklas i den riktning vi vill och behöver?
- Kommunerna behöver involveras i det arbete som bedrivs inom regionen för att utveckla samverkan med sjukhusen/specialiserade vården, som en del i omställningen till nära vård.
- IT-stöd vid utskrivning från slutenvård och SIP, Lifecare SP, vad bör vi göra härnäst? Utveckling inom detta bör prioriteras då potentialen för effekt är stor.
- Samverkan kring elevhälsan, skolorna och hälso- och sjukvården behöver utvecklas. De aktiviteter som är igång för barn och unga med psykisk ohälsa är bra, men kan med fördel i högre utsträckning involvera skolan och elevhälsa. Regionen ser gärna att ett sådant arbete inleds redan parallellt med de beslutade prioriterade aktiviteterna.

Målområde 2 – Personcentrerad vård och omsorg

Medskick från mötesdeltagarna:

- Strukturerna är så starka att den operativa kraften blir svag. Kan vi styra om strukturen så att samverkan hamnar i förgrunden? Vi behöver hitta en annan grundstruktur. Om det ska vara enkelt och sömlöst för individen behöver vi få in ett arbetssätt där vi lotsas individer, både inom våra organisationer och mellan oss. För det behöver vi veta vad vi ska göra när problem uppstår och då har vi KSA och GSA som ger oss kontaktvägarna.
- Vi är duktiga på att bygga struktur men glömmer ibland varför vi gör det. Vi behöver gå från struktur till handling och våga göra mer tillsammans.

Målområde 3 – Befolkningens hälsa ska förbättras

Medskick från mötesdeltagarna:

- För grupper med sämre hälsa behöver vi göra fler gemensamma insatser, samverka mer och ta hjälp av varandras kunskap.
- Vi behöver kroka arm med civilsamhället, och i det få draghjälp av det kommunerna nu gör i omställningen till ny SoL.
- Vi arbetar separat med hälsofrämjande och förebyggande arbete, men regionens och kommunernas arbete behöver bättre jacka i varandras, då får

vi bättre effekter. Utifrån skolans perspektiv är förebyggande arbete mycket viktigt.

- I samverkan gör vi en översyn av skolsociala team, hur de arbetar och vilka samverkansglapp som finns där. Vi vet idag inte hur hälso- och sjukvården bäst ska bidra i teamen. Detta är en målgrupp som många gånger inte kommer till vården.

Målområde 4 – Jämlig tillgång till vård och omsorg

Medskick från mötesdeltagarna:

- Vi har höga ambitioner och det står mycket väl formulerat i vår handlingsplan. Därför behöver vi våga mer tillsammans.
- Arbetet inom detta område ligger i linje med utvecklingen av nya SoL.
- Stark koppling till befolkningens hälsa utifrån jämlig tillgång. Hur kan vi arbeta mer förebyggande, oavsett vad man söker för vård? Det finns data, men hur kan vi utveckla det samarbetet? Vi kan behöva samla och analysera kunskap avseende hur ojämlikheten ser ut.

Målområde 5 – Kostnadseffektiv vård och omsorg

Medskick från mötesdeltagarna:

- Vi borde arbeta mer tillsammans med kompetensutveckling, hur vi kan använda våra gemensamma resurser på bästa sätt? Exempelvis vad gäller utbildning, insatser och spridning av kunskap.
- På grund av kompetensutvecklingsutmaningar behöver vi intensifiera det arbetet. Ska vi klara välfärden krävs att vi gör det tillsammans.
- Nu står vi mitt i omställningen, hur hjälps vi åt att ställa om, det finns många som jobbar med fel saker. Vi behöver tänka nytt och kreativt.
- Vi har länge känt till den demografiska utmaningen och nu är den här, den märks på riktigt. Av dialogen framkommer att trenden ser olika ut på olika ställen i länet och mellan kommun och region. Vi bör undersöka läget i länet tillsammans, ta fram data och sen göra en analys. Här önskas underlag för detta både för gruppen äldre och för gruppen barn och unga.

2. Hur nyttjar vi i högre grad gemensamt de medel som tilldelas länet i det fortsatta arbetet (både det vi redan gör och det vi ännu inte prioriterat)?

Karin Bülow, äldredirektör Stockholms stad, beskriver att staden inte kan använda hela statsbidraget utan att riskera att överbelasta stadsdelarna. Hälften av planerade

insatser har redan behövt strykas. Fokus behöver ligga på de delar där staden har huvudmannaskap, inklusive KSA, och på att inte lägga ytterligare börda på verksamheterna så att kärnuppdraget påverkas. Ambitionen är att i möjligaste mån bygga arbetet i ordinarie struktur och långsiktigt klara det utan beroende av statsbidrag.

Staden har politiskt stöd för att inte använda medel till tillfälliga eller mindre verkningsfulla aktiviteter. Bedömningen är att cirka 70–75 procent av bidraget kan användas på ett hållbart sätt.

I dialogen med departementet och Socialstyrelsen upplevs det som problematiskt att hemtjänsten inte anses omfattas, eftersom den är central för att tidigt fånga upp behov och förebygga mer omfattande vårdinsatser. Hemtjänstens medarbetare möter dagligen de individer som annars riskerar att hamna i slutenvård eller få stora hälso- och sjukvårdsbehov. Med rätt kompetens och arbetssätt i hemtjänsten kan behov identifieras i tid och annan vård undvikas. Samverkan kring tryggt mottagande behöver stärkas ytterligare, även i delar där staden inte är huvudman, och det är viktigt att inte stänga flöden mellan verksamheter. Ambitionen är också att kunna nyttja riktade statsbidrag inom ramen för vad organisationen mår med.

Regionens representanter uttrycker oro över hur rigida Socialstyrelsen är vad gäller statsbidragen. Peter Vesterholm menar att oron är befogad. Detaljnivån i krav vid återredovisning är allt högre.

Styrgruppen ser behov av att hitta en struktur för att arbeta långsiktigt och att kunna använda statsbidragen långsiktiga satsningar. Arbetet inför 2027 behöver inledas redan nu. Storsthlm och HSF får uppdraget för att sedan komma tillbaka i detta forum. Ett medskick är att fokusera på och vara uthålliga i det vi redan gör samt hålla oss till kunskapsbaserat arbete men samtidigt var innovativa, modiga och att våga göra mer tillsammans vilket också är i enlighet med gällande handlingsplan.

8. Förslag på resa för Tjänstestygruppen - en första diskussion

Vis processledning presenterar förslag på resa och olika alternativ på resmål för styrgruppen.

Resa föreslås till hösten 2026, efter valet i september.

Se ppt.

Möjliga syften med resan:

- Omvärldsbevakning
- Inspiration
- Lära känna varandra och varandras organisationer
- Annat

Förslag på resmål:

- Helsingfors
- Skåne – Malmö/Lund
- Visby Gotland

Styrgruppen ger VIS processledning i uppdrag att komma tillbaka med mer information gällande resa till Skåne/Malmö och Köpenhamn. Önskemål om att resan först går till Köpenhamn med besök i Malmö på tillbakaresan.

Vis processledning återkommer med mer information och förslag på datum.

9. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

10. Nästa möte

Nästa möte är digitalt den 18 maj kl 14.00-16.00.